

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten kirjallisesti vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

40 Kysymys. M. K. *Mitä on vastattava materialistiseen vaatimukseen, että teosofiset auktoritetit näyttäisivät toteen jonkun kokeilun avulla henkimaailman olemassa olon?*

Vastaus. P. E. Semmoinen toteennäyttäminen ei kuulu teosofisille „auktoriteteille“. Teosofia on elämänkatsomus, jonka mukaan ihmisen järjelle myönnetään sille tuleva etusija persoonallisiin tunteihin verraten. Jos jonkun mielestä ei ole järjellistä ajatella henkimaailman olemassa oloa, ei kukaan teosofinen auktoriteti tahdo häntä uskostaan käännäyttää. Ne asiat tulevat paraiten itsestään ihmisten eteen odottamattomien kokemusten, spiritististen tilaisuuksien y. m. muodossa.

41 Kysymys. J. L. *Onko isänmaanrakkaudella suurempaa merkitystä maailmassa vai onko se ainoastaan näennäinen sana? Onko tarpeellista kunkin kansakunnan koetettava säilyttää oma kansallisuutensa vieraihin sulautumasta?*

Vastaus. P. E. Kaikki rakkaus on suuriarvoista, mikäli se ihmistä jalostaa ja kehittää, mutta mikä toista jalostaa, se toista voi alentaa. Nurkkaisänmaallinenkin innostus on hyvä ihmiselle, jonka mieli muuten on kiinni vain hänen omassa persoonassaan – mutta miltä tuntuisi, jos esim. kristusihminen menisi aseelliseen taisteluun „vihollisia“ vastaan? Ihminen semmoinen, jolla ei ole mihin päänsä kallistaa, joka rakastaa kaikkia olentoja tyhjentyvätönä myötätunnolla, hänellä ei ole isänmaata maan päällä.

Koska kansakunnat samoin kuin yksilöt vielä ovat kaukana kristuksenkaltaisesta täydellisyydestä, kuuluu heidän kehitykseensä ensin tulla niin itsenäiseksi, omaperäiseksi ja henkisessä merkityksessä kansalliseksi ja yksilölliseksi kuin mahdollista. Vasta sitten kun pääsevät selville omasta itsestään voivat he antautua yleismaailmallisen hengen palvelukseen. Mutta tämä heidän oma itsensä on heitä lähempänä kuin usein aavistavatkaan. Matkan siis ei tarvitsisi olla mahdottoman pitkän.

Omatunto 1907, N:o 1, Helsingissä, tammikuun 15 p:nä 1907, s. 23-24.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten kirjallisesti vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

42 Kysymys. M. K. *Jos ihminen kärsii tuskia astralitasolla fyysillisellä tasolla tekemiensä pahojen tekojen tähden, niin minkä tähden hänen vielä fyysillisellä tasolla tulee kärsiä karman lain rangaistus edellisen elämän toiminnasta? Miten on mahdollista, että ihminen kaksi kertaa kärsii pahojen tekojensa seuraukset?*

Vastaus. P. E. Lyhyesti sanoen ihminen kärsii pahojen tekojensa seuraukset ainoastaan fyysillisellä tasolla – siis samassa tai seuraavassa elämässä. Tuonelassa hän sitä vastoin kärsii pahojen halujensa ja tunteittensa takia, mikäli nämä estävät hänen personallisen tajuntansa yhtymistä korkeampaan minäänsä. Tämä on periaatteena mielessä pidettävä. Juoppo esim. kärsii astralitasolla, sentähden että hän ei voi tyydyttää himoaan, vaan on pakotettu siitä luopumaan; (himosta luopuminen on helpompi fyysillisellä tasolla, jonka värähtelyt ovat karkeampia, niin että himoa vastaan taisteleminen ei tunnu niin vihlovan tuskalliselta kuin astralitasolla). Mutta seuraavassa elämässä juoppo kärsii seuraukset muille aikaansaamistaan kärsimyksistä ja saa samalla fyysillisen ruumiin, johon paheen siemen on kätkeytynä. Samaten murhaaja kärsii tuonelassa verenhimonsa ja pahan tahtonsa takia ja vasta fyysillisessä elämässä tekojensa seurauksista. Mutta eräs kohta on vielä huomattava. Mikäli ihminen on pahoilla teoillaan herättänyt muissa koston ja vihan tunteita ja ajatuksia, sikäli hän myös astralitasolla kärsii näistä tunteista ja ajatuksista, joita muut ovat häntä kohtaan lähettäneet ja jotka häntä hirmuisina pelätteinä ahdistavat. Siis tässäkin kohden muistutus meille, että meidän ei pitäisi koston ja vihan ajatuksilla lisätä pahojen ihmisten kuormaa (ja samalla estää omaan henkistä kehitystämme), vaan jättää kaikki karman haltuun, koska „kosto on herran“ kuitenkin.

43 Kysymys. M. K. *H. P. Blavatsky kirjottaa: „Me emme myönnä rangaistusta kärsittävän muualla kuin täällä maan päällä, sentähden että henkinen itsemme kuoleman jälkeen tuntee ainoastaan häiritsemätöntä autuutta.“ (Teosofian Avain, siv. 131). Eikö tämä ole ristiriidassa sen (toisten teosofien) opetuksen kanssa, että ihminen kärsii kauheita tuskia astralitasolla ja pääsee taivaasen – mentalitason autuuteen – ainoastaan, jos hän on „koonnut taivaallisia tavaroita“?*

Vastaus. P. E. Ei ole, jos pidämme mielessä seuraavat tosiseikat: 1) verrattain harvat ihmiset kärsivät „kauheita tuskia“ astralitasolla; monelle astralinenkin elämä on täynnä tyydytystä ja onnea (Kts. „Mitä on kuolema?“ siv. 192-194). 2) Harvat ihmiset ovat niin huonoja, etteivät pääsisi taivaasen (vrt. „Mitä on kuolema?“ siv. 197); H. P. Blavatsky on täten oikeassa, sillä hän lausuu ylimalkaisen säännön. 3) Kuten jo huomautimme viime Omassatunnossa (kts. „Kirjoja, vanhoja ja uusia“), H. P. B. vältti puhua astralitason salaisuuksista. Astralinen elämä on niin lyhyt verrattuna taivastilaan, että jos meiltä kysytään: mikä on ihmisen kohtalo kuoleman jälkeen? me epäilemättä kaikki vastaamme: lepoa, rauhaa ja auttuutta! Ei johdu mielemmekään

ensi kädessä puhua kiirastulen kärsimyksistä. Mutta jos kysyjä lukee tarkkuudella ensimmäiset rivit sivulta 131 (Teosofian Avain) ja sivun 137 (varsinkin lauseen: „kuitenkin se on olemassa ja siellä kaikkein eläneitten olentojen, eläintenkin *eidolonit* odottavat toista kuolemaansa“), silloin hän huomaa, että H. P. B. tiesi enemmän kuin hän sillä kertaa lausui julki.

44 Kysymys. M. K. *Ei-teosofit ovat minulta kysyneet: onko oppi jälleensynty-
misestä otaksuna vaiko selvästi tieteen todistama?*

Vastaus. P. E. Ei sitä ainakaan nykyaikainen virallinen tiede ole todistanut. Mutta salatieteellisissä piireissä se on tieteellisesti todistettu, kokemus- ja järkiperäinen tosiasia. Kokemusperäisesti todistettu se on niille, jotka itse muistavat ennen eläneensä, järkiperäisesti todistettu se on niille, jotka ovat yhtä vakuutetut jälleensynty-
misen totuudesta kuin esim. pohjoisnavan olemassaolosta tai siitä, että maa kiertää auringon ympäri, vaikkei heillä olekkaan siitä omakätistä kokemusta.

45 Kysymys. M. K. *Pieni lapsi on alussa kovin kömpelö ja tiedoton; eikö tämä
todista, että ihminen on ensimmäistä kertaa tässä fyysisessä maailmassa? Eikö
jälleensyntyminen ole muuttamista tähdestä tähteen?*

Vastaus. P. E. Monelle ihmiselle näkyy ensimmäinen askel jälleensyntymisuskoa kohti olevan tuo runollinen usko, että siirrymme vapaina henkinä tähdestä tähteen (kts. esim. Flammarionin „Urania“). Epäilemättä tässä uskossa piilee se totuus, että kun olemme suorittaneet työmme tällä pallolla, silloin olemme tilaisuudessa siirtymään muualle. Mutta mikä työ on meille annettu tällä pallolla? Tulla „täydellisiksi“. Kun olemme saavuttaneet kristusihmisen kehitysasteen, silloin olemme vapaita. Sitä ennen sitoo meidät oma karmamme tähän surujemme ja ilojemme näyttämöön. Syy pienten lasten saamattomuuteen on siinä, että koko personallinen käyttöväline on uusi ja kestää melkoisen ajan, ennenkuin ihmishenki ehtii rakentaa itselleen uuden fyysisesti itsetietoisen personallisen minän ja päästä kaikkien sen „tietokanavien“, aistinten y. m. herraksi ja hallitsijaksi. Emme ole täällä ensimmäistä kertaa emmekä viimeistä.

46 Kysymys. M. K. *Koska ihminen on jumalasta, niin minkätähden hänen,
„jumalan kuvan“, tulee vajota alennuksen tilaan ja vasta alennuksen tilasta nousta ja
yhityä uudestaan jumalaan?*

Vastaus. P. E. Jumalsyntyinen henki pyrkii tietoisuuteen omasta jumaluudestaan. Se itsetietoisuus saavutetaan siten, että hän kerran toisensa perästä luo itsestään kuvan ja aina hylkää luomansa, kunnes lopulta kykenee luomaan kuvan, joka todella tuo ilmi, mitä hänen sisässään piilee ja siis tekee hänet itsetietoiseksi eli tietoiseksi

omasta jumaluudestaan. Vaikein välitila ja todella „alennus“ tällä matkalla on se kehityskausi, jolloin hän vastustajan (saatanan) ylpeydellä „ylentää“ itsensä jumalaksi.

Omatunto 1907, N:o 2, Helsingissä, helmikuun 15 p:nä 1907, s. 48-49.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten kirjallisesti vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

47 Kysymys. M. K. *Eikö Rousseauin kasvatusta suunnitelma johda materialismiin siinä suhteessa, ettei ihminen „15 vuotiaana vielä tarvitse tietää, että hänellä on sielu, ja ehkei hänellä vielä 18 vuotiaana ole aika oppia sitä tietämään“? (kts Rousseauin kasvatustieteitä, siv. 29-30).*

Vastaus. P. E. Mielestäni ihmisen ei tarvitsisi koskaan – ei nuorena eikä vanhana – oppia, että hänellä on sielu, koska semmoinen oppi ehdottomasti on valheellinen. Sitä vastoin soisin, että kaikki ihmiset sekä suullisen opetuksen että elävän esimerkin kautta saisivat oppia, että *ihminen on sielu* ja että hänellä on käytettävänä useampia aineellisia verhoja, joista fyysillinen ruumis on ulkonaisin ja karkein. Ja ellen ole väärin käsittänyt Rousseautta, on tämä hänenkin kantansa, vaikkei hän juuri näillä sanoilla osannut sitä ilmaista.

Omatunto 1907, N:o 3, Helsingissä, maaliskuun 15 p:nä 1907, s. 81.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten kirjallisesti vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

48 Kysymys. J. L. *Mille kannalle teosofin tulee asettua nykyistä sosialidemokratista liikettä kohtaan? Useimmat sosialistit ovat materialisteja ja väittävät, että ihmisten on ensitilassa korjattava taloudellinen elämä, ennenkuin heillä on mitään mahdollisuutta kehittää itsessään ihanteellisia aatteita. Onko tämä oikein?*

Vastaus. P. E. Materialistit, jotka uskovat, että ihminen on ymmärtyksellä varustettu ruumiillinen olento, eivät ensi kädessä saata välittää muusta kuin hänen

ruumiillisesta hyvinvoinnistaan. Ymmärryksen kehitys ja ulkonaisten tapojen parannus seuraa perästä huolena n:o 2.

Ne, jotka uskovat, että ihminen on ruumiillinen olento, varustettuna „sielulla“, eivät näe, miksikä toinen laiminlyötäisiin toisen kustannuksella. Heidän mielestään on „sielua“ kehitettävä rinnakkain taloudellisen hyvinvoinnin kanssa.

Teosofit, jotka uskovat, että ihminen on sielu, varustettuna ruumiillisella käyttövälineellä, ymmärtävät, että kaikki kehitys ja parannus käy sisästäpäin. Ensimmäinen ehto taloudellisen aseman parantamiseksi on, että ihminen herää itsetietoisuuteen ja henkiseen elämään. Niin ovat kaikki suuret opettajat neuvoneet. Sanoi Jeesus:

„Älkää siis murehtiko sanoen: Mitä syömme? tahi: Mitä juomme? tahi: Millä vaatetamme itsemme? Sillä kaikkea tätä „pakanat“ tavoittelevat. Taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän tätä kaikkea tarvitsevan. Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin *tämäkin kaikki sen ohessa annetaan teille*“. (Matt. VI, 31-33.)

Kysyttekö nyt: onko siis teosofinen liike sosialistisen vastakohta? Vastaus: maailmankatsomuksena tietysti teosofia on sosialismin vastakohta, mikäli sosialismi on jyrkkää materialismia, mutta käytännöllisiin tuloksiin nähden, s. o. mikäli sosialismi on työtä sorrettujen ja köyhäin hyväksi ja yleensä ihmiskunnan taloudellisen ja sivistyksellisen tilan kohottamiseksi, teosofia eli jumalallinen viisaus on se henki, mistä sosialismikin on saanut alkunsa.

49 Kysymys. M. K. *Koska läheisessä tulevaisuudessa uskonnon opetus kouluissa tulee olemaan tieteellistä siveysoppia, niin eikö olisi hyödyllistä vakaannuttaa kasvavaa nuorisoa siihen tietoon, että henkimaailma on olemassa?*

Vastaus. P. E. Epäilemättä, jos nim. henkimaailman olemassaolo ehtii tulla „tieteelliseksi“ tosiasiaksi. Mitä muuten on „tieteellinen siveysoppi?“ Jos se perustuu materialismiin, hyläten jumalan, henkimaailman y. m. vanhanaikuiset „todistamattomat“ käsitteet, tulee siitä „tieteen haara“, jota toiset „tutkivat“, toiset eivät. Jos se perustuu jumalan, henkimaailman y. m. tieteellisesti todistettuun olemassaoloon, tulee siitä ehdottomasti „uskonto“ johon useimmat ihmiset uskona saavat tyytyä, ja silloin ollaan samassa kohdassa, jossa aina on oltu: aina on ollut ihmisiä, joille jumalan, henkimaailman y. m. olemassaolo on ollut yhtä varma ja kokemuseräinen tosiasia kuin konsanaan „tieteellinen faktumi“ tiedemiehille. Tuntuu oikeastaan turhalta ruveta muuttelamaan nimityksiä, niin kauan kun ei ihmiskunta tule toimeen ilman uskontoja lankeamatta raaimpaan materialismiin.

50 Kysymys. D. L. *Jos kerran „rukous kuolettaa itseluottamuksen“ kuten kirjassa „Teosofian avain“ (siv. 71) sanotaan, miksi siis Kristus opetuslapsilleen opetti tuon yhden ainoankaan rukouksen „Isä meidän?“ Eikö teosofin siis tule rukoilla?*

Vastaus. P. E. Jos rukouksessa käännyimme ulkonaisen jumalan puoleen, silloin rukous epäilemättä kuolettaa itseluottamuksemme. Mutta itseluottamuksemme kasvaa ja voimistuu, jos rukoilemme sisäistä jumalaamme, „Isää, joka on taivaissa“. Jeesuksen esoterinen rukous „Isä meidän“ on erinomainen tällöisen sisäisen mietiskelyn kaava. Jos joka päivä käymme hengessä ja totuudessa läpi Jeesuksen rukouksen (kts. „Salainen Oppi ja muita kirjoituksia“, art. Jeesuksen rukous) ja toimimme ja elämme sen hengen mukaisesti, silloin meistä pian katoaa kaikki pelko ja tulemme tietoisiksi siitä jumalallisesta rakkaudesta ja voimasta, joka ihmisessä voi ilmetä. Muuten mielestäni H. P. Blavatskyn selitys siv. 65-74 on sangen täydellinen, vaikka meidän aina tulee muistaa, että kukin teosofinen kirjailija itse vastaa sanoistaan eikä suinkaan soisi, että häntä pidettäisiin erehtymättömänä auktoritetina.

51 Kysymys. D. L. *Miksi Kristus, jos hän kerran on ainoastaan jumalaksi tullut ihminen, sanoo: „Joka uskoo Pojan päälle, hänellä on iankaikkinen elämä, mutta joka ei usko Pojan päälle, ei hänen pidä elämätä näkemän, mutta jumalan viha pysyy hänen päällänsä“ (Joh. III, 36)? Eikö tämä ole selvä kehotus uskomaan Kristuksen jumaluuteen?*

Vastaus. P. E. Epäilemättä, sillä Kristus on „jumalan poika“, joka asuu jokaisen ihmisen hengessä. Siihen jumalan poikaan täytyy ihmisen uskoa, jos hän tahtoo vapautua pahasta ja kärsimyksestä, s. o. „jumalan vihasta“ eli Karman laista ja jälleensyntymisen pakosta, mutta meidän tulee muistaa, voidaksemme ymmärtää raamattua oikein, että Kristus ei ole samaa kuin Jeesus. Jeesus oli ihmisen nimi ja häntä „kutsuttiin Kristukseksi“ (Matt. I, 16) sentähden, että hän oli kasvattanut itsestään persoonallisuuden, jonka avulla ja kautta „jumalan poika“ eli Kristus saattoi ilmetä.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten kirjallisesti vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

52 Kysymys. P. S. *Raamatussa puhutaan monessa paikassa, että Herra tutkii sydämet ja munaskuut ja antaa jokaiselle hänen töittensä jälkeen. Minä nöyryimmästi pyytäisin teitä vastaamaan Omassatunnossa, mitä paikkaa ihmisessä sanotaan siksi sydämeksi ja mitä paikkaa ihmisessä sanotaan munaskuiksi, joita Herra erityisesti tutkii?*

Vastaus P. E. Nimitykset „sydän“ ja „munaskuut“ (s. o. munuaiset) ovat tietysti kuvannollisia ja niillä tarkotetaan jotain vastaavaa sisäisessä ihmisessä. Jos käytämme ikivanhaa astrologista avainta, tiedämme, että sydäntä hallitsee aurinko ja munuaisia Venus-tähti. Mutta astrologisesti aurinko kuvaa elämää, henkeä ja ihmisen yksilöllistä eli korkeampaa minää, ja Venus rakkautta ja persoonallisen minuuden korkeinta tunne-elämää. Kun siis sanotaan, että Herra tutkii sydämet ja munuaiset, voidaan tämä ymmärtää näin: Herra tutkii ja tuntee ihmisten sekä yksilölliset että persoonalliset minät, sekä heidän korkeammassa minässä piilevän hyvyytensä että heidän salaisimmat persoonalliset halunsa ja pyyteensä. Jos koska Herrasta sanotaan että hän antaa jokaiselle töittensä jälkeen, tarkotetaan Herralla nähtävästi karman herroja, jotka jokaiselle mittaavat hyvää ja pahaa hänen ansionsa jälkeen ja joilta ei mitään voida salata.

53 Kysymys. M. K. *„Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni; joka uskoo ja kastetaan, hän pelastuu, joka ei usko, hän joutuu kadotukseen.“ Jos Issa on lausunut nuo hirmusanat, jotka m. m. tuomitsevat kaikki pakanakansat kadotukseen, mitä hän niillä on tarkottanut? Luulisi melkein, että kirkko on ne perästäpäin lisännyt.*

Vastaus P. E. Sanat luetaan Mark. 16: 15-16. Kysyjä on arvanut oikein. Paraimpien auktoritetein mukaan Markuksen evankeliumi loppuu 16 luvun 8:een värssyyn. V. 9-20 ovat myöhempää lisäystä. (Vrt. Tischendorfin kreikkalaista alkutekstiä.)

54 Kysymys. M. K. *„Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi.“ „Voi teitä, te kirjanoppineet, te olette valkeaksi sivuttuun hautain kaltaiset j. n. e.“ Miten tämä ristiriita on ratkaistava? Jos Issa oli yli-ihminen, niin miksi hän ei käyttänyt „sivistyneempää puhetapaa“ epäkohtien paljastamisessa? Eikö yllä oleva todista Issalla olleen omat heikkoutensa?*

Vastaus P. E. Mistä arvoisa kysyjä tietää, että „yli-ihminen“ (joka hänen suussaankin tarkoittanee samaa kuin „mestari“) välttämättä käyttää „sivistynyttä puhetaapaa“? Tai mikä on „sivistynyt puhetaapa“? Onko totuuden julkilausuminen epäkohtien paljastamiseksi ja poistamiseksi „sivistymätöntä“? Älkäämme sitäpaitsi unohtako, että juutalainen henki oli yksinkertaisen jyrkkää ja miehekästä – että siltä puuttui kreikkalainen sulo ja hilpeys.

Muuten en voi nähdä mitään ristiriitaa ylläolevien Jeesuksen sanojen välillä! „Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi“, tarkoittaa sanasta sanaan, että jos tahdomme olla Jeesuksen opetuslapsia, emme saa olla missään tahallisessa tekemisessä maallisten tuomioistuinten kanssa: älkää syyttäkö toisianne, älkää menkö oikeuteen, älkää istuko tuomareina. Kreikkalainen sana *krinoo* merkitsee „erotan, tuomitsen, istun oikeudessa“, eikä suinkaan „panettelen“.

55 Kysymys. M. K. *„Joka syö minun lihaani ja juo minun vertani, hänellä on iankaikkinen elämä; minä olen hänet herättävä viimeisenä päivänä.“ Jos Issa on lausunut nuo sanat, mitä hän niillä tarkoitti?*

Vastaus P. E. Noilla sanoilla, kuten raamatunkielellä yleensä, on kuvannollinen merkitys. Mitä tarkotetaan sanalla „minun“ eli „Kristuksen“? Korkeamman minuuden jumalallista tajuntaa (tietoa, tuntoa, tahtoa). Mitä on „veri“? Se on elämänvoima. Mitä on siis „Kristuksen veri“? Ihmisen korkeamman minän jumalallinen voima. Tämä näkyy lauseesta: „Jeesuksen Kristuksen, hänen poikansa veri puhdistaa meitä kaikesta synnistä“ (1 Joh. 1-7). „Juoda Kristuksen verta“ merkitsee antaa korkeamman minänsä jumalallisen voiman puhdistaa sielun pahan vetovoimasta. Tämä on kristukseksitulemisen mysteion ylempi puoli. „Syödä Kristuksen lihaa“ on saman mysteion alempi puoli ja merkitsee, koska liha ylipäänsä on aineellisuuden ja näkyväisyyden vertauskuva, että kaikki personalliset kokemukset ulkonaisessa maailmassa on pidettävä korkeamman minän „ruokana“ (vrt. „anna meille tänä päivänä jokapäiväinen leipämme“), josta se kasvaa ja voimistuu: maailma ei ole murheen laakso eikä nautintojen ilopaikka, vaan „ihmisenpojan“ oppikoulu.

56 Kysymys. M. K. *Kuinka kauan viipynee, ennenkuin Suomen kansan enemmistö on teosofisen elämäkatsomuksen kannalla? Kuinka kauan viipynee, ennenkuin Suomen kirkoissa velton lunastusopin sijaan saarnataan „karman lakia“? Koska kirkko avanee auki „luentosaliensa“ ovet teosofisille y. m. „totuuden puhujille“?*

Vastaus. P. E. Silloin kun teosofisen maailmankatsomuksen henki on päässyt elähtämään Suomen papistoa.

57 Kysymys. M. K. *Mistä johtuu, että jo 3-4 vuoden vanha kuoleva lapsi näkee kaikenlaisia kauniita näkyjä, kuten „enkeleitä“ y. m.? Kai nämä ovat henkisiä ilmiöitä eikä näköhäiriöitä?*

Vastaus P. E. Epäilemättä. Kuoleva ihminen ylipäänsä näkee astralimaailmaan (vainajia y. m.), joskus taivaalliseenkin maailmaan (”vapahtajan”, enkeleitä y. m.) Lapsi, joka muutenkin elää osaksi astralitajunnassaan, näkee vilaukselta taivaallisen autuuden kuollessaan.

58 Kysymys. S. P. *Olen velvollisuuden ristiriidassa. Raamattu ja omatunto käskyvät kunnioittamaan isää ja äitiä. Olen monen lapsen äiti, joten minun olisi velvollisuus opettaa lapsiani kunnioittamaan isäänsäkin. Mutta näitten lasten isä elää sellaista elämää, etten minä voi mitenkään hyväksyä sitä, vielä vähemmin häntä kunnioittaa. Miten voin minä terottaa lasteni mieliin kunnioitusta tuota isää kohtaan? Mitä on näin ollen tehtävä?*

Vastaus P. E. Teidän tulee ajatella näin: „minun täytyy avata sydämeni ainakin vanhemmille lapsilleni. Minun täytyy kertoa heille suruni.“ Mutta ennenkuin ryhdytte kertomaan, ajatelkaa tätä ajatusta, kunnes sydämenne täyttyy säällillä, myötätunnolla ja rakkaudella lasten isää kohtaan. Ja kun oma sydämenne on rakkautta täynnä, mitä vaikeutta teillä sitten on herättää rakkautta ja kunnioitusta lapsissa? Rakkaus on itsessään kunnioitusta. Ja eikö meitä ole käsketty rakastamaan toisiamme sillä rakkaudella, jolla Mestari on meitä rakastanut?

Omatunto 1907, N:o 5, Helsingissä, toukokuun 15 p:nä 1907, s. 139-140.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten kirjallisesti vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

59 Kysymys. S. H. *Mitä on totuus?*

Vastaus. P. E. Jos teidän kysymyksenne olisi tehty ajatusurheilijan hengessä, voisin helposti näyttää, että siihen on mahdoton vastata. Vaikenihan Mestari Jeesuskin, kun Pilatus teki hänelle saman kysymyksen. Sillä jos „totuus“ sana otetaan absolutisessa merkityksessä ja kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, silloin emme voi sitä määrittellä, koska kukaan meistä ei koko totuutta tunne.

Mutta koska uskon, että kysymyksemme on tehty paljon vaatimattomammassa hengessä, saatan siihen vastata yhtä vaatimattomasti, yksinkertaisesti ja käytännöllisesti. Ja silloin vastaan: totuus on minulle se, että ihminen on henkiolento, joka syntyy tähän maailmaan uudestaan ja uudestaan, kunnes Kristushenki kasvaa hänessä niin eläväksi, että hän itsetietoisena jumalan poikana kuvastaa täydellisyiden ihanteen.

60 Kysymys. S. H. *Mitä on täydellisyiden ihanne?*

Vastaus. P. E. Kaikki suuret uskonnot antavat meille kuvan täydellisyiden ihanteesta, osaksi alkuperäisillä opeillaan, osaksi perustajansa personassa. Semmoisia „yli-ihmisiä“, jotka ihanteina nousevat meidän yläpuolellemme, ovat Jeesus, Buddha, Zoroaster, Krishna, Laotse. Lukekaa evankeliumeja, niin tutustutte Jeesukseen; lukekaa „Herran laulua“ (Bhagavad Gitâ), niin saatte kuvan Krishnasta; „Buddhalainen katkismus“ näyttää teille Buddhan, „Tao-te-king“ Laotseen ja „Otteita Zoroasterin opista“ (Omatunto 1906) Zoroasterin. Tunkeutumalla heidän opetustensa ytimeen, te näette ihanteen.

Teosofisesti voimme määritellä täydellistä ihmistä aivan uudella tavalla. Olette kai teosofisesta kirjallisuudesta lukeneet eri tasoista, aineen ja tietoisuuden eri tiloista eli maailmoista? Niitä on viisi: fyysillinen eli näkyväinen, astralinen eli tunteitten, mentalinen eli älyn maailma: buddhinen eli totuuden näkemysten ja veljesrakkauden maailma, ja nirvaaninen eli puhtaasti henkinen maailma, jossa ihmisen tajunta on „yhtä Isän kanssa“. Me tavalliset ihmiset olemme itsetajuisia ainoastaan fyysisessä eli alimmassa maailmassa: tunne- ja älytason ja joskus buddhi-tason voimat vaikuttavat meihin, mutta ainoastaan kulkemalla kaitaa tietä täydellisyyttä kohti heräämme itsetietoisiksi muissa maailmoissa. Täydellinen ihminen, täydellinen mestari on saavuttanut itsetietoisuuden kaikissa viidessä maailmassa. Hän on kaikkietäväinen ja kaikkia rakastava. Hänen katseensa tunkee läpi kaikkien salaisuuksien. Hänen kätensä auttaa kaikissa kärsimyksissä. Hän on yhtä ihmiskunnan kanssa ja yhtä jumalan kanssa.

61 Kysymys. J. R. H. *Jos ihminen ruumistuu useamman kerran ja sillä tavalla kehityy täydellisyyttä kohti, niin mistä silloin johtuu, että samojen vanhempien lapset ovat useastikin sekä ruuniiltaan että hengeltään sangen paljon toistensa kaltaiset?*

Vastaus. P. E. Yhdenkaltaisuus on useimmiten vain ulkonaista laatua, s. o. peritystä fyysisestä ruumiista riippuvaa, ja näyttäytyy liikkeissä, ulkomuodossa, puhe- ja ajatustavoissa; henkisesti jokainen ihminen on oma itsensä ja henkinen samankaltaisuus näyttää olevan verrattain harvinainen ilmiö. Sielut syntyvät samaan perheeseen, sentähden että niillä on velvollisuuksia toisiaan kohtaan, toisin sanoen yhteinen karma.

62 Kysymys. J. R. H. *Koska ihmiskunta vuosittain lisääntyy muutamilla miljonilla, niin täytyy kai noita korkeampiakin miniä samassa suhteessa lisääntyä, ellei niitä alkuaan ole ääretön joukko jossakin varastossa?*

Vastaus. P. E. Tätä maapalloa käyttää koulunaan määrätty joukko ihmissieluja, joista kukin syntyy monen monituisia kertoja uudestaan maan päälle. Ruumistuneiden luku on nykyään noin 1,500 miljonaa, mutta sielujen koko lukumäärä on noin 20 kertaa suurempi, väittävät eräät salatieteelliset tutkijat. Ihmiskunta saa siis huoleti lisääntyä monin verroin lukuisammaksi kuin nykyään, eivätkä taivaat sittenkään jää tyhjiksi asujaimista.

63 Kysymys. J. R. H. *Kuinka täydellinen hyvä, kaikkivoipa ja kaikkietävä jumala voi aiheuttaa, synnyttää, itseensä verraten niin epätäydellisen olennon kuin ihmisen? Tai miksi erkaantuu joku aihe jumalasta lähteäkseen kulkemaan tuota kärsimysten tavatonta taivalta taas palatakseen takaisin lähtökohtaansa, jumalaan?*

Vastaus. P. E. Älkäämme uskoko kaikkivaltiaasen taikuri-jumalaan! Olemassaolon syvin salaisuus on: Välttämättömyys. Korkein ilmennyt jumala tottelee välttämättömyyden lakia luodessaan. Ja mitä on luominen? Itsensä rajottamista, itsensä uhraamista, jotta voisi antaa elämän muille. Luominen on työtä. Kaikki työ valmistuu vähitellen. Lapsesta kasvaa mies. Jumala on elävä tuli. Ihmissielut ovat kipinöitä, jotka jumala luodessaan on sinkahuttanut palavasta sydäimestään. Kunkin kipinän tarkoitus on tulla eläväksi liekiksi. Jokainen ihmissielu on jumalan yksisyntyinen ("ainokainen") poika, s. o. on yksin isästä jumalasta syntynyt. Jokainen ihmissielu tarvitsee aineellisen elämän kokemukset päästäkseen aineen herraksi ja voidakseen ottaa osaa jumalalliseen luomistyöhön. Ja pitkä se kokemusten koulu on. Harvat vielä ovat ne täydelliset ihmiset, joissa jumalallinen kipinä on kasvanut aurinkoiseksi tuleksi — useimmissa se vain tuikkii pienenä toivon tähtenä! „Palaaminen jumalaan“ ei niin muodoin ole käsitettävä aineellisesti; se tarkoittaa, että jumalsyntyinen ihmishenki, joka aineellisessa elämässä eläessään luulee olevansa kaukana Jumalasta, herää totiseen itsetuntoon ja siten ikäänkuin „palaamaan“ jumalaan.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten kirjallisesti vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

64 Kysymys. O. V. *Jälleensyntymisopin mukaan jälleensyntyvä minä etsii vanhemmat, jotka sopivat sen saavuttamalle kehitykselle. Kuinka on silloin selitettävä se tapaus, että sängen vähälahjaisille vanhemmille saattaa syntyä lapsi, jonka henkiset ominaisuudet todistavat loistavata kehitystä edellisissä elämissä?*

Vastaus. P. E. Semmoinen tapaus on nähdäkseen selitettävissä paraiten juuri jälleensyntymisopin valossa. Sillä kuinka vähälahjaisista vanhemmista syntyisi nerokas lapsi, jos lapsi vain perisi vanhempainsa ominaisuudet? Mutta kehittynyt sielu voi olla pakotettu syntymään, yksinkertaisiin oloihin, sentähden että karmallisia siteitä on olemassa hänen ja niiden sielujen välillä, jotka tulevat hänen vanhemmiksiin.

65 Kysymys. O. V. *„Kuoltuaan“ joutuu ihminen astralitasolle. Täällä kâmalokassa, hänen henkensä tulee puhdistua kaikista personallista pyyteistä ja paheista, ennenkuin voi siirtyä „taivaasen“, devakhaniin. Eikö siis jälleensyntyvän minän pitäisi olla puhdas uudelleen ruumistuessaan? Mistä johtuu, että hän yhä edelleenkin „synnissä syntyy“?*

Vastaus. P. E. Ihmisen henkinen kehitys on tapahtuva hänen omasta vapaasta tahdostaan ja hänen omien ponnistuksiensa kautta. Astralitanon kärsimys on luonnon pakosta tapahtuva puhdistus eikä voi kuoletaa pahan *siementä*, joka yhä jää ihmisen sieluun ja sopivassa tilaisuudessa herää uudelleen eloon. Kaikki suuret opettajat muistuttavat meitä sentähden alituisen fyysillisen elämän tärkeydestä. „Nyt on otollinen aika“, jolloin voimme vapaasti kehittyä, sillä kuoleman jälkeen olemme sidotut, s. o. me emme ole astrali- ja mentalitasolla itsetietoisia niinkuin tällä fyysillisellä. Merkityksetön astralitanon kärsimys ei silti ole. Sen muisto jää sieluun ja vaikuttaa meihin omantunnon varottavana äänenä, kun olemme oikeessa antautua saman himon valtaan, jonka surullisia seurauksia jo olemme kokeneet. Mutta kaikki emme tottele omantuntonme varottavaa ääntä. Käymme sentähden uudelleen ja uudelleen läpi saman nautintojen ja kärsimysten koulun, kunnes lopulta henkemme totisesti herää ja me alamme vapaasta tahdosta ponnistella eteen- ja ylöspäin.

66 Kysymys. O. V. *Onko olemassa minkäänlaista yhtenäistä erityistä teosofian kannasta raamatun eri kysymyksissä, toisin sanoen minkäänlaista teosofista raamatunselitystä?*

Vastaus. P. E. Suomenkielellä ei ole erityistä kirjaa, mutta viittauksia on melkein kaikissa teosofisissa kirjoissa. „Omatunto“ on v. 1905 ja 1906 sisältänyt joitakuuta raamattua ja sen tulkitsemista koskevia kirjoituksia. Englantilaisesta kirjallisuudesta mainittakoon seuraavat teokset: *Esoteric Christianity* kirj. Annie Besant (tanskaksi: Esoterisk Kristendom), *The Christian Creed* kirj. C. W. Leadbeater (ruotsiksi: Den kristna trosbekännelsen), *The Perfect Way* kirj. Anna Kingsford, *The Esoteric Basis of Christianity* kirj. W. Kingsland.

67 Kysymys. J. V. *Koska järki ja tunne usein ovat ristiriidassa, mistä on löydettävissä se mitta, jolla voi määrätä, kuinka paljon on sekotettava tunnetta järkeen tai päinvastoin, että siitä syntyy oikea sopusointi?*

Vastaus. P. E. Veljesrakkaudesta. Ihmisen ajatus on korkeampi itsekkäitä tunteita, mutta epäitsekkäät tunteet ovat ajatusta korkeammat ja kallisarvoisemmat. Sopusointu saavutetaan siten, että järki palvelee epäitsekkästä minäämme, mutta hallitsee ja ohjaa itsekkästä.

68 Kysymys. I. L. *„Kun siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu Daniel profetan kautta, seisovan pyhässä paikassa – joka tämän lukee, se tarkatkoon – silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille“ j. n. e. „Mutta rukoilkaa, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sabbattina; sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka vertaista ei ole maailman alusta tähän asti ollut, eikä tule. Ja ellei sitä aikaa lyhennettäisi, ei yksikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden se aika lyhennetään.“ (Matt. 24: 15-22). Kuinka teosofia nämä salaisuudet selvittää? Mitä paikkaa ihmisessä Herra nimittää pyhäksi sijaksi, jossa näin syviä asioita tapahtuu? Milloin ne tapahtuvat? Mikä on talvi ja sabbatti? Ja miksi hän lukitsee salaisuudet henkensä sinetillä?*

Vastaus. P. E. Koko kertomus „maailman lopusta“, „Kristuksen toisesta tulemisesta“ ja „viimeisestä tuomiosta“ – joka muuten tavataan kaikissa kolmessa synoptisessa evankeliumissa – ovat hyvä esimerkki siitä, kuinka vaikeata on lukea raamattua ja ryhtyä sitä yhtenäisenä kirjana esoterisesti tutkimaan, ennenkuin historiallinen kritiikki on päässyt lopullisiin tuloksiin raamatun alkutekstin suhteen. Mateuksen 24 luku esim. on silmynnähtävästi mystillinen kirjoitus, ja tarkkaavainen lukija rupeaa heti epäilemään, ettei Jeesus ole kaikkia sanoja lausunut. Ei hän ainakaan ole voinut puhua maailman, s. o. aurinkokunnan tai maailmankaikkeuden, historiallisesta lopusta kaukaisessa tulevaisuudessa, sillä silloin hänen kuvauksensa tosiaan olisi hyvin epätieteellinen. Mahdollisesti voisi ajatella hänen kuvailleen jonkun historiallisen kauden loppumista, kuten Tolstoi arvelee ja jommoisesta käsityksestä tässä aikakauslehdessä ennen on puhuttu (kts. art. „Maailman loppu“

tämän vuoden huhtikuun n:ssa). Mutta historiallinen kritiikki on epävarma siitä, onko Jeesus ollenkaan puhunut mitään semmoisista asioista, ja professori Wernle Baselista arvelee, että koko Markuksen 13 luku on „apokalyptinen katkelma juutalaissodan alkuajoilta“, jolla ei siis ole mitään varsinaista tekemistä Jeesuksen elämänhistorian kanssa, vaikka evankeliumein kirjottajat ovat panneet sanat hänen suuhunsa.

Käsittääkseni asia on historiallis-eksoterisesti ymmärrettävissä tällä tavalla: Jeesus samoin kuin muutkin profetat ja vihityt opettajat lausui silloin tällöin ennustuksia tulevaisuudesta. Muuan tällöinen ennustus, joka teki syvän vaikutuksen kaikkiin hänen opetuslapsiinsa, koski Jerusalemin häviötä ja Juudan kansan hajoamista. Ken siis kertoi Jeesuksen elämäkerran toiselle, ei unohtanut tätä hänen merkillistä ennustustaan. Toiselta puolen Jeesuksen oli tapana opettaa varsinaisia opetuslapsiaan salassa, antamalla heille esoterista opetusta. Hän selitti ja tulkitsi silloin mystillisellä ja salatieteellisellä tavalla profetallisia y. m. pyhiä kirjoituksia. Hän joko silloin itse tulkitessaan keksi semmoisia sananparsia kuin „maailman loppu“, „ihmisen poika“ j. n. e. ¹⁾, joidenka merkityksen opetuslapset tarkoin painoivat mieleensä, tai oli mahdollisesti olemassa joku apokalyptinen kirjoitus, jossa semmoisia nimityksiä käytettiin ja jota Jeesus käytti opetuksessaan. Kaikissa tapauksissa evankeliumein kirjottajat ovat sekottaneet yhteen Jeesuksen eksoterisen ennustuksen Jerusalemin häviöstä ja hänen esoteriset opetuksensa „maailman lopusta“ j. n. e.; tämä sekotus on voinut helposti tapahtua, jos oli olemassa tuo apokalyptinen kirjoitus.

Tämä mitä koskee asian eksoterista eli ulkonaista puolta. Mitä taas tulee näiden raamatun paikkojen esoteriseen eli sisäiseen tulkitsemiseen, on tietysti ainoastaan apokalyptinen osa mystillisesti selitettävissä. Mutta jos otamme nuo salaperäiset käsitteet „maailman loppu“, „ihmisen pojan tulemus“ j. n. e. ja koetamme nähdä niiden esoterista merkitystä, joudumme heti siihen johtopäätökseen, että ne tarkoittavat sielullisia tiloja sekä yksilöissä että yhteiskunnissa, kuten myös Tolstoi ja kristillinen tietäjätär Mrs. Anna Kingsford ovat selittäneet. „Maailman loppu“ on aina semmoinen aika, jolloin materialismi, epäily, ateismi ja uskottomuus pääsevät valtaan. Useimmat jälleensyntyvät sielut ovat silloin nuoria iältään. Kokeneempia sieluja —, „valituita“ — jotka jo ennen eläessään ovat pyrkineet „Tietä“ kohti ja päässeet „Judeaan“, uskon luvattuun maahan, on verrattain harvassa. „Hävityksen kauhistus“ on suuri, koska ihminen „pyhimässä paikassaan“, hengessään, ei näe eikä palvele jumalaa. Semmoisina materialistisina aikoina täytyy valittujen „paeta vuorille“, s. o. pysytellä henkensä ylängöillä ja näyttää korkeata esimerkkiä muille. Heitä käsketään rukoilemaan, ettei tämä heidän „pakonsa“ olisi tarpeellinen semmoisina hetkinä,

¹⁾ Tämä ei ole mitään ihmeellistä tai uskomatonta, sillä käytetäänhän esim. nykyaikaisessa teosofiassa kaikenmoisia semmoisia nimityksiä (astraliruumis, pyörä, rotu, planetahenki, järjenpoika, manvantara, pralaya, nirvâna y. m.), joita ei teosofisesti oppimaton heti ymmärrä ja joiden merkitys tuhannen vuoden perästä on voinut peräti unohtua.

jolloin heidän hengessään vallitsee „talvi“, s. o. alakuloisuus voimattomuus ja väsymys, tai „sabbatti“, s. o. itsekylläinen lepo ja huomaamaton rauhallisuus. Mutta opettaessaan muita he saavat joitakuuta herätetyiksi ja heidän työnsä ja ponnistuksensa kautta ahdistuksen aikaa vähän lyhennetään, sillä jos ainoastaan nuoria, kokemattomia sieluja eläisi yhdessä, tulisi tuskin loppua ajan materialismille.

69 Kysymys. I. L. *„Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että teidän sielunne pitäisi sen kautta sovitettaman. Sillä veri on sielun sovinto.“ (3 Moos. 17: 11.) „Ja paitsi verenvuodatus ei yhtään anteeksiantamusta tapahdu.“ (Hebr. 9: 22). Näiden sanojen mukaan nuo onnettomat pahantekijät, jotka Kristuksen kanssa ristiinnaulittiin, sovittivat kuolemallaan omat rikoksensa. Mutta kenenkä syntein edestä Kristus sitten kuoli, jos ihmiset kerran voivat sovittaa syntinsä omalla verellään? Ja vaatiiko Jumala muuten kuoleman ja veren vuodatus kehitymättömään ihmislasten ylösnousemukseksi?*

Vastaus. P. E. Tarkastakaamme ensin ulkonaisesti noita kahta kirjoitusta, Leviticusta ja Hebrealaisepistolaa. Minun täytyy tunnustaa, että 3 Mooseksen kirja tekee inhottavan vaikutuksen vihaa ja kosta uhkuvan henkensä kautta. Selvästi siinä kuvastuu vanha juutalainen siveyskanta alhaisuuksineen, julmuuksineen ja pintapuolisuuksineen. Todella täytyy ihmetellä, että ihmiset, jotka saivat tutustua Jeesuksen valoisaan ja rakkautta uhkuvaan oppiin, koettivat etsiä vastaavaisuuksia Mooseksen kirjoista, ja että yhä vielä tänäpäivänä Leviticus ja evankeliumit sidotaan samoihin kansiin! Hebrealaisepistola on eksoterisesti katsoen juuri tuommoinen yritys sovittaa yhteen vanhan testamentin siveettömyydet ja uuden ihanteelliset opit käyttämällä yhdyssiteenä Paavalin-tapaista jumaluusopillista järjestelmää.

Mutta jos koetamme „ymmärtää kirjoituksia“, tunkemalla niiden esoteriseen henkeen, voimme löytää järkeä niissäkin, jotka kirjaimen mukaan vain tulkitsevat oman aikansa raakaa henkeä. Ensiksikin sana „sielu“ yllä toistetuissa lauseissa ei tarkoita kuolematonta sielua, vaan elonhenkeä eli praanaa (hebrealainen sana on nephesh); lause merkitsee siis samaa kuin 2 Moos. 21: 23-25: „Mutta jos kuoleman vahinko tulee, niin pitää hänen antaman henki hengestä (nephesh nepheshistä), silmä silmästä, hammas hampaasta j. n. e.“ ja kuvaa esoterisesti karman lakia, joka lahjomattomalla oikeudella antaa jokaisen niittää mitä hän on kylvänyt. Se ei suinkaan merkitse, että meidän pitäisi kostaa pahantekijälle, sillä „kosto on Herran“; se vain kuvaa meille luonnonlain oikeudellisuutta.

Mikä sitten on „Kristuksen sovinto“? Jokainen vihkimätön ihminen on karman orja, mutta ihminen, joka kulkee „Tiellä“, vapautuu askel askelelta karman vallasta. Hänessä kasvaa Kristusihminen, joka voittaa synnin ja pahan ja hän tulee „sovitetuksi jumalan kanssa“, s. o. tajunnassaan hän yhtyy jumalaan. Hän ei ainoastaan lakkaa luomasta uutta pahaa karmaa, vanhankin vaikutuksia hän kykenee muuttamaan. Vastaukseni teidän kysymykseenne on siis, että Jeesuksen personallinen kuolema ei

ollut mikään mystillinen „sovitushuri“, jota vastoin Kristushenki, joka itsekussakin ihmisessä kerran on heräävä täyteen toimintaan, on tällä hetkellä useimmissa ihmisissä vielä „kuollut“ odottaen ylösnousemustaan. Ja se Kristushenki on todella meidän „sovitajamme jumalan kanssa“, se on todella „Isän poika“ ja „jumala itse“, joka piilee kunkin ihmisen sisimmässä sisässä.

70 Kysymys. L. L. *Mikä tarkoitus on Elämän Isällä rangaistessaan lapsiaan mielenvikaisuudella, riistäen siten heiltä henkisen kehittymisen mahdollisuuden?*

Vastaus. P. E. Miksi ihminen, jolla olisi tilaisuutta kehittymään henkisesti, usein laiskuudesta tai välinpitämättömyydestä tai muusta syystä laiminlyö tilaisuutensa? Muistakaamme, että kehittymisen tie sille, joka on saanut jotakin – esim. sivistystä ja tietoja, – on sama kuin antamisen, jakamisen ja palvelemisen tie. Mutta kuinka paljon on ihmisiä, jotka tämän selvästi näkevät ja ymmärtävät? Eikö ole viisaasti järjestetty, että elämä toisella kertaa antaa meidän syntyä oloihin, joissa me opimme ymmärtämään avunannon tarpeellisuuden esim. siten, että meidän on tuiki vaikeata hankkia itsellemme sivistystä ja että meitä pyrkimyksissämme tylysti kohdellaan?

Tämä suhde mielessä voitte analogian mukaan löytää vastauksen kysymykseenne. Mielenvikaisuuden karma on siinä, että ihminen – joko tässä tai jossain edellisessä elämässä – on niin perin pohjin turmellut oman ruumiinsa (esim. nautintojen kautta) tai jonkun toisen ruumiin, että kaikki kehittyminen siinä ruumiissa on ehkäisty.

Mielenvikaisena ollessaan ihminen sieluna on ikäänkuin elävältä haudattu. Vika on vain fyysisissä aivoissa. Toisella tasolla sielu on tajuissaan ja kärsii – kärsii, näkee ja ymmärtää.

Omatunto 1907, N:o 7, Helsingissä, heinäkuun 15 p:nä 1907, s. 181-184.

Kysymyksiä ja vastauksia.

Halullisia lukijoita pyydetään lähettämään toimitukselle kysymyksiä lehden ohjelmaan kuuluvilta aloilta ja samaten vastaamaan lehdessä painettuihin kysymyksiin.

71 Kysymys. V. S. *Kirjotuksessa „Käsitysten selvittämiseksi“ (Omatunto n:o 6) kirjottaja m. m. sanoo että „varkaus“-käsite on tavattoman venyvää laatua. Lain turvissa esim. liikemies järjestelmällisesti varastaa ja – voimme siihen lisätä – valehtelee. Mutta eikö esim. virkamies, joka nauttii useamman tuhannen markan vuosipalkkaa tee itseänsä syypääksi samaan „syntiin“? Sillä tokkopahan voidaan sanoa hänen sellaista maksua työstään ansainneen? Ja ellei hän sitä ole ansainnut,*

niin on se kai hankittu varastamalla, käyttämällä keppihevosenä yleistä mielipidettä hänen „suurista edellytyksistään“?

Vastaus. P. E. Lyhytnäköistä olisi syyttää yksilöä siitä, johon koko yhteiskunta tekee itsensä syyppääksi. Jos tässä tapahtuu varkaus, on varkaana yhteiskunta, joka varastaa itseltään antaakseen suosikeilleen – virkamiehille. Ja yhteiskunta onkin saamaisillaan silmät auki!

Yksilön iänikuiseksi ansioksi olisi sitä vastoin luettava, jos hän luopuisi liiallisista palkoistaan tai jos hän ei ollenkaan tahtoisi olla yhteiskunnan suosikkina.

72 Kysymys. M. K. *Jos paratiisi-tarina tarkoittaa ihmisen alkuperäistä onnen tilaa, niin mitä tarkoittaa hyvän ja pahan tiedon puu ja sen hedelmä ja käärme? Kai materialistit ovat oikeassa sanoessaan: „jos tarina paratiisista olisi tosi, olisi käärme ollut ensimmäinen siveysapostoli, joka kuiskasi ihmisen korvaan pyhän sanan: vapaus“?*

Vastaus. P. E. Materialistit ovat epäilemättä oikeassa. Käärme on viisauden ja samalla himon ja uteliaisuuden vertauskuva. Viattoman tiedottomuuden tilasta meidät herättää himo ja uteliaisuus; heittäydymme elämän pyörteeseen ja teemme kokemuksia. Mutta kokemuksista viisastumme. Hyvän ja pahan tiedon puu on ruumiillinen elämä kolminaismaailmassa. Sen elämän hedelmä on viisaus, jumalallinen tieto. Käärme on viisaus, joka kehottaa meitä kokemaan, mutta sen täytyy alussa esiintyä meille himon ja uteliaisuuden muodossa.

73 Kysymys. M. K. *Mitä lieneekin Issa tarkottanut sanoessaan: „jollotte ihmisille anna anteeksi heidän rikoksiansa, ei jumalakaan anna anteeksi teille teidän rikoksianne“? Syyn ja seurauksen laki opettaa, ettei luonto mitään tehtyjä rikoksiamme anteeksi anna, ennen kuin olemme kärsineet tekojemme mukaiset seuraukset. Kai ihmiskunnan karma lievenee, jos ihmiset antavat anteeksi toisilleen rikoksensa? Sitä kai Issa tarkotti?*

Vastaus. P. E. Anteeksianto on hengen työtä: buddhisen (rakkauden) tason voima virtaa ihmissieluun, kun hän sydämestään antaa anteeksi. Teot ja niiden seuraukset kuuluvat sitä vastoin aineelliseen kolminaismaailmaan, jossa karma vallitsee. Karmaa emme suinkaan pääse pakoon, mutta jos annamme veljillemme anteeksi heidän rikkomuksensa, silloin kehittyi meissä jumalallinen rakkaus, samalla kun autamme heitä ilolla kärsimään tekojensa luonnollisia seurauksia. Tästä johtuu, että kun itse astumme harha-askelen, taivaallinen isämme (korkeampi Itsemme) saattaa vuodattaa meihin rauhaansa ja riemuansa, niin että mekin ilolla jaksamme kärsiä tekojemme seuraukset. Kuten kysyjä huomauttaa, „lieventyy“ täten tavallaan ihmiskunnan karma.

74 Kysymys. M. K. *Jos Suomessa y. m. pohjolan maissa yhtäkkiä lakattaisiin eläimiä tappamasta, niin nautaeläimiä karttuisi niin äärettömän paljon, ettei ihminen niitä enää jaksaisi elättää. Täytyisi jättää ne talveksi metsään, ja ennen pitkää ne paleltuisivat ja kuolisivat viluun ja nälkään. Eikö tämä olisi kauheata eläinräökkäystä? Käykö koskaan päinsä pohjolan maissa eläinten tappamattomuusteoria? Miten teoriaa voisi alulle käytäntöön panna?*

Vastaus. P. E. Kyllä vastauksia löytyy kaikki kysymyksiin: voisihan karjaa myydä tai antaa ilmaiseksi naapurikansoille, jotka eivät vielä toteuttaisi tappamattomuusihannetta! Mutta miksi vaivata päätä senlaatuilla kysymyksillä? Ei Suomen eikä minkään muun maan kansa yhtäkkiä rupea niin lempeäksi ja hyväksi. Kääntymys tapahtuu vähitellen: ensin toinen yksilö tai perhe, sitten toinen, esimerkiksi seuraten. Ja jos ihminen tekee mitä on oikein, tarvitseeko hänen silloin epäröidä? Sitä paitsi on nykyinen järjestelmä teurastuslaitoksineen j. n. e. paljon suurempaa eläinräökkäystä kuin konsanaan tappamattomuusihanteen toteuttaminen alussakaan olisi.

75 Kysymys. M. K. *Kun sanotaan, että „eläimet ensi manvantarassa tulevat ihmisiksi“ (kts. „Salainen oppi ja muita kirjoituksia“, siv. 15), tarkotetaanko silloin kaikkia eläimiä, vaiko ainoastaan korkeammalla kehitysasteella olevia eläimiä, kuten apinat? Ja tulevatko ne ulkonaisestikin silloin nykyisten ihmisten kaltaisiksi? Ja mihin siinä manvantarassa meidän maapallomme silloin korkealla kehitysasteella oleva ihmiskunta on siirtynyt? Vai ovatko sen yksilöt silloin eri aurinkokuntien jumalia (logoksia)?*

Vastaus. P. E. Korkeimmat eläimet, eritoten apinat, saavuttavat inhimillisen kehitysasteen jo ensi (viidennessä) elämän kierroksessa, mutta eläinkunta kokonaisuudessaan esiintyy ihmiskuntana ensi luomiskaudessa (viidennessä manvantarassa³⁾). Minkälainen niiden ulkomuoto on oleva, en tiedä, mutta otaksun, etteivät ne tule suuresti poikkeamaan nykyisen ihmisen ulkomuodosta. Meidän ihmiskuntamme muodostaa silloin adeptikunnan, mestari-veljeskunnan, ja meidän tehtävämme tulee olemaan auttaa ihmiskuntia eteenpäin kehityksessä. Se kehitysaste, jolla aurinko-logos on, on niin kaukainen ja korkea, ettemme laisinkaan kykene määrittelemään, koska sen saavutamme.

³⁾ Vrt. „Salatieteilijän sanakirja“ ja „Enkelten lankeemus“ nimisiä teoksia. Viime mainittu kirja puhuu seikkaperäisesti ihmisten y. m. kehityksestä.

70 Kysymys. M. K. *Miksi toinen ihminen on herkkä vastaanottamaan teosofisia aatteita, kun taas toinen pitää niitä petoksina tai todistamattomina arveluina? Ovatko edelliset vanhempia, jälkimäiset nuorempia sieluja?*

Vastaus. P. E. Ihminen, joka ensi kuulemalta innostuu teosofiaan ja jonka innostus osottautuu pysyväksi, on epäilemättä jossain edellisessä elämässä tuntenut samoja aatteita. Sielujen ikä on toinen kysymys.

77 Kysymys. J. K. *Mikä on sielu ja missä se on ihmisessä?*

Vastaus. P. E. Sielu on jumalsyntyinen tajuntakeskus, verhottuna useampaan ruumiiseen, ja sinään se ei ole missään paikallisesti, koska se omassa olemuksessaan on korotettuna ajan ja paikan yli. Fyysillisen elämän aikana sielu tavallisesti ilmenee personallisena päivätajuntana, joskus sitäpaitsi erityisemmällä tavalla neron inspiratsioonina j. n. e. – joista asioista sopii lukea kirjasta „Mitä on kuolema?“ (Sanaa „sielu“ käytetään muuten eri merkityksissä).

78 Kysymys. J. K. *Mitkä ovat sielun ominaisuudet, ovatko ne näkö, kuulo, tunto, haju ja maku?*

Vastaus. P. E. Sielun perusominaisuudet ovat: tahto, järki ja tunne. „Minä tahdon, minä ajattelen, minä tunnen.“ Näkö, kuulo j. n. e. ovat ainoastaan ne kanavat, joiden välityksellä sielu on yhteydessä fyysillisen maailman kanssa. (Sama on laita esim. astralisen selvänäköisyyden, joka välittää sielun yhteyden astralimaailman kanssa).

Omatunto 1907, N:o 8, Helsingissä, elokuun 15 p:nä 1907, s. 201-203.

Kysymyksiä ja vastauksia.

79 Kysymys. D. L. *Onko kauneuden rakastaminen synti, pahe? Onko ylipäänsä pahe ympäröidä itseänsä kaikella kauniilla, jota rakastaa, taideteoksilla y. m.?*

Vastaus. P. E. Kauneus on sen vaipan nimi, johon jumala verhoutuu; kuinka sen rakastaminen olisi syntiä? Mutta rakkaus on tunnetta, ja kaikki tunteet voivat kehittyä ja puhdistua. Niiden täytyykin kehittyä yhä jalommiksi ja hienommiksi, sillä niin on elämän laki.

Ihminen ei ole tunnetta ainoastaan, vaan myös järkeä ja tahtoa. Kun hän on saavuttanut kehityksen päämäärän, vallitsee täydellinen sopusointu hänen olemuksensa, sillä hän tahtoo, ajattelee ja tuntee ainoastaan jumalaa, s. o. hyvyttä eli rakkautta, totuutta ja kauneutta, niin että se mikä hänelle on kaunista, on myös itsessään hyvää ja totta.

Mutta ennenkuin päämäärä on saavutettu, on ihmisellä vaikeuksia voitettavana. Hän tuntee esim. vetovoimaa kauneuteen (toinen tuntee tietoon tai toimintaan), rakastaa kaikkea kaunista, ihailee taidetta, koristaa kotiaan taideteoksilla j. n. e. Mutta jonakin päivänä hän herää henkisesti ja epäilykset alkavat häntä ahdistaa: „mitä varten? mitä hyötyä on tällä kauneuden ihailullani? Mitä hyvää minä sillä teen? Monet ihmiset kärsivät nälkää ympärilläni ja minä tuhlaan varani oman itseni hemmottelunneksi.“ Ankara ristiriita vallitsee tästä lähtien hänen sielussaan, sillä hänen oma herännyt sydämensä kuiskaa: minähän tahtoisin sitä, mikä olisi hyvää! Ja hyvä on aina hyvä kaikille.

Kuinka hänen nyt tulee menetellä? Hänen täytyy pyrkiä sopusointuun. Hän ei saa kuolettaa henkensä ääntä.

Hän lakkaa ajattelemasta itseään. Hän kääntää ajatuksensa esim. taiteilijoihin. Kuinka paljon on köyhiä ja eteenpäin ponnistelevia taiteilijoita, lupaavia nuorukaisia, jotka juuri ovat sydämellisen osanoton ja aineellisen avustuksen tarpeessa. Niiden pyrkimyksiä hän nyt rupeaa edistämään.

Tai jos hänen herämyksensä on repäisevän voimakas, hän heittää kaikki ja alkaa uutta elämää. Siinä tapauksessa hän aina itse tietää, mitä hänen on tekeminen. Sillä henki puhuu hänen omassatunnossaan.

Omatunto 1907, N:o 9, Helsingissä, syyskuun 15 p:nä 1907, s. 219-220.

Kysymyksiä ja vastauksia.

80 Kysymys. M. K. Kirjassa „Enkelein lankeemus“ sanotaan, että nykyinen maapallomme ja ketju, johon se kuuluu, on neljäs järjestyksessä, että sitä ennen on ollut kolme kiertotähtiketjua, jotka ovat kuolleet vuorotellen elämänaallon siirtyessä toiseen; mutta ei sanota, mistä uusi planetaketju aina luodaan? Eihän tyhjästä mitään synny. Mistä siis luovat voimat saavat alkuaineet uudelle ketjulle? Jos maa on singahtanut auringosta ja jos uudet maata seuraavat planetat singahtavat auringosta, silloinhan auringon massa pienenee ja sen lämmön ja elon voima heikkenisi? Vai saako aurinko muualta avaruudesta täyhteitä kadonneen tilalle?

Vastaus. P. E. Olen iloinen tästä kysymyksestä, joka asettaa minut tilaisuuteen tekemään pari tärkeätä lisäystä yllämainitussa kirjassani oleviin vailinaiisiin tiedonantoihin. Kun sivulla 6 sanon, että „tiedemiehiltä saamme melkein yksimielisesti kuulla, että maapallomme syntyi erkautumalla auringon suuresta pallosta j. n. e.“, niin olen jättänyt mainitsenatta, että „Salainen Oppi“ ei ollenkaan hyväksy tätä n. k. Laplace'n teoriaa. (En nim. tahtonut esitelmissäni kajota tähän asiaan, joka kuuluu toiselle alalle kuin „enkelein lankeemus“). „Salaisen Opin“ mukaan ei maapallo eikä mikään muu kiertotähti ole syntynyt auringosta, vaan kukin taivaankappale on „luotu“ samalla tavalla. Näkyväinen tähtihän on vain suuren joukon taivaallisia olentoja ja niiden johtajan – Logoksen – alin asunto eli „ruumis“. Tämä ruumis on rakennettu, kuten kaikki luonnossa, tahdon ja ajatuksen ja rakkauden voiman avulla. Ensin on muodostettu pallo ajatuksen tasolla, sitten se on upotettu astralitasolle, ja vihdoon on fyysillinen pallo muodostettu siten, että astralitasolta on tehty n. k. *laya*-keskus fyysillisessä avaruudessa ja sen ympäri on koottu fyysillisiä atomeja. Sanskritsana *laya* merkitsee „lepo, kuolema, häipymys“ ja tarkoittaa sitä, että kun jonkun tason voimat saatetaan täydelliseen lepotilaan, siten irrotettu elävä voima syöksee lähinnä seuraavalle tasolle.

Maaketjusta sanotaan, että se on edellisen – kuuketjun – jälleensyntymä. Tämä merkitsee, että samat korkeammat perusosat (prinsipit), jotka elähyttivät kuuketjua, ovat jättäneet sen ja luoneet itselleen maaketjun uudeksi asunnokseen. Kuu, joka oman ketjunsä neljäntenä pallona on antanut elämänsä maapallolle, seuraa meidän kiertotähteämme kuolleena tai ehkä oikeammin puolikuolleena ruumiina, jolla on suuri salainen vaikutusvalta maapalloon ja sen asukkaihin.

Tyhjästä tosiaan ei synny mitään, mutta avaruudessa ei olekaan mitään tyhjää paikkaa. Fyysillisen avaruuden täyttää eetteri, ja astralinen, mentalinen j. n. e. avaruus on niinkään kaikkiallinen todellisuus, vaikka toistaiseksi meidän fyysilliset aistimemme käsittävät vain fyysillisen aineen kolme alinta tilaa (kiinteän, juoksevan ja kaasumaisen) samoin kuin astralinen ja mentalinen selvänäköisyys asettaa meidät vain oman maapallomme astrali- ja mentaliruumiin yhteyteen.

Aurinko ei siis kadota mitään, kun uusia kiertotähtiä luodaan, eikä näkyvä aurinko olekaan muuta kuin aurinkokuntamme todellisen auringon ulkonainen peilikuva.

Muuten on huvittavaa nähdä, kuinka tieteellinen tutkimus vähitellen lähenee „Salaista Oppia“. Monet tiedemiehet epäilevät jo Laplace'n teorian pätevyyttä. Tunnettu ruotsalainen fyysikko Svante Årrhenius on äsken julkaissut kirjan „Världarnas utveckling“ (Maailmoiden kehitys), jonka johtopäätökset kiertotähtien synnystä muistuttaa „Salaisen Opin“ kantaa.

81 Kysymys. M. K. Mitä „Salainen Oppi“ sanoo aurinkokuntamme muista kiertotähdistä, Merkuriuksesta, Venuksesta, Marsista, Jupiterista j. n. e.? Kiertääkö elämänaalto niissäkin seitsemän kertaa kunkin ympäri j. n. e.?

Vastaus. P. E. „Salaisen Opin“ mukaan kukin kiertotähti kuuluu omaan ketjuunsa, jossa elämänaalto tietenkin „kiertää seitsemän kertaa“. Niiden kehityksestä ei paljon kerrota; sanotaan vain, että Venus ja sen ketju on tätä nykyä seitsemännessä kierroksessaan (ja viidennessä luomiskaudessaan eli manvantarassaan), mikä selittää siinä asustavien olentojen korkean kehityksen.

82 Kysymys. M. K. Sanotaan, että kuu tulee häviämään aikoja ennen kuin maapallo „kuolee“ (Enk.lank., siv. 20). Mihin kuu häviää? Aurinkoonko? Vai hajoaako se astraliosiansa?

Vastaus. P. E. Ymmärtääkseni se hajoaa fyysillisiin alkuosiinsa – atomeihinsa – ja yhtyy kaikkialliseen eetteriin.

83 Kysymys. V. M. R. Moni Omantunnon lukija tahtoi varmaan minun kanssani enemmän selvyyttä Teosofisen Seuran sinetin kuvaannollisesta merkityksestä. Ehkä tämä voisi tapahtua Omantunnon palstoilla?

Vastaus. P. E. Tämän sinetin muodostaa Salomonin sinetti (kaksi kolmiota), jonka sisällä on silmukkaristi ja jota ympäröi häntäänsä pureva käärme, pään kohdalla hakaristi, kahden ympyrän ympäröimänä.

Salomonin sinetti, jota myös kutsutaan pentakkeliksi, on salatieteellinen symboli, joka tuotiin Iranista Egyptiin ja tarkoittaa muun muassa hengen lankeamista aineeseen ja maailman syntyä tahi seitsemän periaatetta (keskipiste, aatma, ja sen kuusi verhoa, terät). Kutsutaan Intiassa „vishnun merkiksi“.

Silmukkaristi eli *crux ansata* on kuolemattomuuden kuva, koska ikuinen hengen elämä (ympyrä) siinä on voittanut aiheellisen elämän ristiriidat ja sukupuolten vastakohdat (ristin) ja noussut niiden yli. Ristinä käytetään joko t-muotoinen egyptiläinen (hebrealainen) *tau* tai vanhempi egyptiläinen *tat* (+1). Silmukkaristi tässä muodossa (♀ 2) on Venuksen astrologinen (ja astronominen) merkki, jota vastoin meidän maapallomme merkki on risti ympyrän päällä (♁), koska me emme vielä ole voittaneet itsetietoista kuolematonta elämää.

Häntäänsä pureva käärme on ikuisuuden ja absoluutisen elämän vertauskuva – sen Elämän, joka aina on kaiken ilmenneen elämän (kolmioiden) takana ja ympäri. Käärme on myös viisauden symboli; sen viisauden löytää ainoastaan vihitty.

Hakaristi on salaisen opin ja vihityn veljen vertauskuva.

Teosofisen Seuran sinetti tarkoittaa siis, että se ihminen, joka voittaa täydellisesti alemman minänsä ja tulee ylemmässään kuolemattomaksi, hän ymmärtää ja hallitsee ilmennyt kolminaismaailmaa. Mutta se, joka vihittää Salaisen Veljeskunnan jäseneksi, hän ymmärtää ja hallitsee sitäkin elämää, joka on ilmenneen kolminaismaailman takana.

84 Kysymys. V. M. R. Kaikilla liitoilla ja seuroilla on omat ulkonaiset symbolinsa eli tunnusmerkkinsä; eikö Teosofisella Seuralla ole mitään merkkiä jäsentensä käytettäväksi?

Vastaus. P. E. Jokainen T. S:n jäsen voi, jos hän tahtoo, käyttää seuran sinettiä rintaneulana tai kellottimena. Niitä saadaan ostaa Teosofisesta Kirjakaupasta ja Kustannusliikkeestä, Mikonk. 11, Helsinki; hopeisten hinta on Smk. 3:– kpl, kultaisten Smk. 30:–.

Omatunto 1907, N:o 11, Helsingissä, marraskuun 15 p:nä 1907, s. 250-251.

Kysymyksiä ja vastauksia.

85 Kysymys. G. A. Raamatussa kerrotaan historiallisena totuutena, että Kristus nousi kuolleista kolmantena päivänä ja että hän 40 päivän perästä samassa aineellisessa ruumiissaan astui ylös taivaasen. Kuinka tuo kaikki on ollut mahdollista? Onko hänen aineellinen ruumiinsa jonkun ihmeen kautta muuttunut hienoaineiseksi vai lieneekö kertomus liioteltu?

Vastaus. P. E. Raamatun kertomus esittää mielestäni yksinkertaisen historiallisen totuuden, kun sen vain ymmärrämme. Jokaisella ihmisellä on monta aineellista ruumista: fyysillinen, eetterinen, astralinen, mentalinen y. m. Kuolemassa ihminen heittää fyysillis-eetterisen ruumiinsa, joten aluksi astralinen ruumis on hänen ulkonaisin verhonsa. Tavallinen ihminen on kuitenkin sidottu astralitasoon ja hänen on ylen vaikea millään tavalla ilmestyä fyysillisesti tajuttavaksi; joskus kuitenkin hänen onnistuu „kummitella“ tai näyttäytyä. Jeesus sitä vastoin, joka fyysillisesti kuoltuaan oli täysin itsetajuinen astralimaailmassa ja ollen vihitty mestari täydellisesti hallitsi astralisia y. m. luonnonvoimia, hän saattoi helposti aineellistua fyysillisesti näkyväksi ystävilleen tässä fyysillisessä maailmassa, ja hänen ulkonäkönsä oli tietysti silloin sama kuin se oli ollut hänen fyysillisesti eläessään.

86 Kysymys. G. A. Kautta apostolien kirjoitusten henki se käsitys, että Kristus vapaasta tahdostaan tuli ja uhrasi itsensä sovinnoksi meidän synteimme edestä ja ettei yhdessäkään toisessa ole autuutta; jos ei ken uskolla omista itselleen Kristuksen valmistamaa pelastusta, hän joutuu ehdottomasti kadotukseen. Teosofia taas todistaa kristinopilla alkuaan olleen oman sisäisen puolensa. Jos niin on – joka kyllä tuntuu uskottavalta – niin olisi luullut apostolien olevan siksi selvänäköisiä, etteivät noin

ahdasmielistä oppia olisi opettaneet. Tahi olisiko luultavaa, että he kyllä tiesivät totuuden, mutta opettivat kansalle ikäänkuin vastoin parempaa tietoansa?

Vastaus. P. E. Epäilemättä apostolit tiesivät totuuden ja epäilemättä he myöskin sitä opettivat. Heidän kuulijansa joko käsittivät, mitä he opettivat, tai olivat tykkänään käsittämättä. Mutta epäilemättä ne, jotka käsittivät, käsittivät oikein. Vasta myöhemmin, kun salaisesti tietävien luku vähenemistään väheni, peittyi totuus ja aineellistunut opinkappale astui sijaan.

Mikä sitten oli se totuus, minkä apostolit opettivat kansalle? Jokaisella suurella uskonnonperustajalla on ollut oma tapansa puhutella kansaa ja herättää sitä; jokainen on paljastanut sen totuuden puolen, jonka hän on katsonut heti seuraavalla ajalle ja sivistykselle soveliaaksi ja tarpeelliseksi. Se puoli totuudesta, minkä Jeesus paljasti, oli tämä: kaikki henkinen ja aineellinen elämä perustuu uhrautumisen ja rakkauden lakiin. Jumala on rakkaus. Alempi luonto tottelee pakosta tätä lakia, mutta ihmisessä se on tuleva itsetietoiseksi ja vapaaksi tahdoksi. Tämä on mahdollista sen kautta, että jumalallinen henki on ottanut asuntonsa eläinkunnasta polveutuneeseen ihmiskuntaan – jokaiseen ihmiskunnan yksilöön. Tämä on suuri rakkaus ja uhrautuvaisuus jumalan puolelta, joka todella täten on uhrannut itsensä sovinnoksi meidän synteimme edestä. Meidän henkinen kehityksemme riippuu nyt siitä, missä määrin me omistamme itsellemme tätä meissä asuvaa jumalallista henkeä, jossa on ikuinen elämä ja kuolemattomuus. Sillä jos emme usko omassa itessämme piilevään jumalaan, olemme kadotetut. Meidän personallinen minämme häviää silloin vähitellen kuoleman jälkeen alkuosiinsa, s. o. olemattomiin, jota vastoin sama personallinen minämme, jos me pyrimme yhteyteen sisällisesti jumalan kanssa, jättää itsestään elävän jäljen varsinaiseen korkeampaan minuuteemme.

Tämä on nyt totuus, ja miten apostolit sen esittivät? He kutsuivat ihmisessä asuvaa jumalaa Messiakseksi eli Kristukseksi – kahdesta syystä. Ensiksikin se oli vanha nimitys, joka merkitsi „voideltu“ ja jota kansa ymmärsi merkitsevän sitä lohduttajaa, pelastajaa, kuningasta, joka päästäisi sekä kansan että yksilöt vaivoistaan ja vaikeuksistaan ja joka olisi jumalallinen itessään. Nyt apostolit opettivat totuuden: „se Messias, jota te odotatte, on jo tullut; hän on jumala teidän omassa hengessänne.“ Toiseksi Kristus oli nimitys, joka kuului ihmiselle Jeesukselle, sentähden, että hän oli kasvanut täyteen itsetietoisuuteen sisällisestä jumalastaan, sentähden että hän oli välikappale, jota jumalan henki, Kristus eli Messias, esteettä saattoi käyttää. Tämä nimitys Kristus eli voideltu oli nimittäin Vihityn Mestarin kunnianimi.

Helposti näemme, miten myöhemmin syntyi väärinkäsitys ja kivettynyt dogmi. Unohdettiin, mitä sana Kristus merkitsi, sekotettiin yhteen Jeesuksen persona ja jumalallinen Messias, ja kautta pimeiden vuosisatojen tuli tämä väärinkäsitys ainoaksi henkiseksi valoksi.

87 Kysymys. J. A. K. Kun joku tekee rikoksen ja siitä rankaisee häntä ihmisten laatima laki, rankaiseeko häntä vielä Karman laki kuoleman perästä?

Vastaus. P. E. Jos inhimillinen oikeus on ollut jumalallisen Karman välikappaleena sillä tavalla, että rikoksentehtyjä on katunut ja parantunut sielussaan (mikä ei suinkaan aina tapahdu), silloin on rikollinen yksilö jo kärsinyt ne sieluntuskat ja omantunnon vaivat, mitkä häntä muuten kohtaisivat kaamalookassa (tuonelassa) kuoleman jälkeen, ja hän on siis yhdestä kuolemanjälkeisestä kärsimyksestä eli „rangaistuksesta“ vapautunut. Mutta ei hän sillä ole kaikkea sovittanut. Ne katkerat ajatukset, ne vihan ja koston tunteet, mitkä hän on toisissa ihmisissä pahoilla teoillaan herättänyt, ne kiusaavat häntä kuoleman jälkeen tuonelassa. Ja ne fyysiset kärsimykset, jotka hän on muille aiheuttanut, ne kantavat hedelmänsä hänen omissa fyysisissä kärsimyksissään jossain tulevassa ruumistuksessa.

88 Kysymys. J. A. K. Jos joku tekee rikoksen jotakin yksityistä kohtaan ja tämä antaa sille anteeksi, niin vieläkö häntä rankaisee Karman laki kuoleman perästä?

Vastaus. P. E. Ei suinkaan, jos ei seuraukset hänen rikoksestaan ole kohdanneet muita kuin tuota yhtä ja jos hän itse on voittanut itsessään sen pahan, joka sai hänet rikoksen tekemään.

89 Kysymys. J. A. K. Eikö voitaisi tehdä spiritistisiä kokeita täällä kuten Englannissa ja Venäjällä? Noudattavathan he samanlaista elämäntapaa kuin mekin vai tarvitaanko siihen koulu ja missä sellainen on?

Vastaus. P. E. Spiritistisiä kokeita tehdään kyllä yksityisesti meillä kuten muuallakin, mutta vielä Suomessa ei ole esiintynyt yhtään etevämpää mediumia, joka olisi vetänyt yleisen huomion puoleensa. Mediumi on semmoinen ihminen, joka edellisessä ruumistuksessaan on tavoitellut salaisia kykyjä, mutta ei ole pyrkimyksensä noudattanut salatieteellistä menettelytapaa; fyysisesti näkyy mediumistinen lahja käyvän perintönä.

90 Kysymys. E. K. Miksi Teosofisen Seuran Suomalaisen Osaston sääntöjen vahvistusta Senaatissa anottiin ruotsin kielellä? Otaksun ettei Teosofisessa Seurassa ja sen jäsenten kesken saa löytää minkäänlaista puolueellisuutta. Sitä varten tuntuu niin luonnottomalta, ettei suomalaisen osaston sääntöjen vahvistusta anottu kotimaisella kielellä.

Vastaus. P. E. Teosofisen Seuran Suomalaiseen Osastoon kuuluu sekä ruotsin- että suomenkielisiä jäseniä. Säännöt ovat painetut kummallakin kielellä.

Anomus oli kirjoitettava toisella. Millä? Se kai oli veljesliitossa yhdentekevä, sillä Teosofisessa Seurassa tosiaan ei saa olla mitään puolueellisuutta.

Omatunto 1907, N:o 12, Helsingissä, joulukuun 15 p:nä 1907, s. 272-274.

